

Att bilda en förening

Introduktionsutbildning för föreningsledare

- 1. Varför bilda förening?** När ett gäng kompisar vill ha kul med sin idrott kan arbetet med att bilda en förening kännas tråkigt och jobbigt. Men det är praktiskt att ha en styrelse, stadgar, ett namn och en ordnad ekonomi. Dessutom får alla medlemmar möjlighet att påverka föreningens verksamhet. Processen gör att medlemmarna lär känna varandra bättre och med föreningen minskar riskerna för framtida konflikter och onödigt arbete, verksamheten blir stabilare och det blir möjligt att delta i tävlingar, hyra kommunala träningslokaler och att få statliga bidrag.
- 2. Första steget.** Till första mötet bör initiativtagarna ha funderat igenom vilket syfte föreningen ska ha. Det bör också finnas med i inbjudan till mötet. De viktigaste frågorna vid mötet är att skriva stadgar, utse en styrelse och bestämma vad föreningen ska heta. En föredragningslista eller mötesordning skapar bra ordning och stämning på mötet. Att föra protokoll är ett krav.
- 3. Syftet med stadgar.** Stadgar är ett viktigt stöd och ett bra hjälpmedel för styrelsen och medlemmarna. När det dyker upp frågor, tvister och andra problem är stadgarna ett bra stöd för att fatta rätt beslut. Stadgarna är ett avtal mellan medlemmarna som klargör spelreglerna för föreningen.
- 4. Att skriva stadgar.** När det är dags att skriva stadgar kan man ha god hjälp av Riksidrottsförbundets (RF) normalstadgar för idrottsföreningar. Alla föreningar är fria att ha vilka stadgar de önskar. Men de ska inte avvika för mycket från RF:s normalstadgar eftersom dessa innehåller många av de grundprinciper som idrottsrörelsen vilar på. Blir det för stora skillnader kan föreningen få svårt att bli medlem i ett förbund inom RF. Vissa förbund har egna stadgemallar för föreningar, t.ex. Skolidrottsförbundet och Ridsportförbundet.
- 5. Diskutera ändamålet noga.** Den första paragrafen är den viktigaste. Den fastställer föreningens ändamål och vad medlemmarna vill med föreningen. Det är mycket viktigt att noga diskutera igenom detta och att få till en formulering som medlemmarna kan enas om. Gör detta för lättvindigt kan det skapa konflikter och tråkigheter i framtiden. RF rekommenderar att stadgarna fastslår att det är svårare att ändra på den här paragrafen jämfört med andra regler i stadgarna.
- 6. Fullständiga stadgar behövs.** Föreningens stadgar ska vara någorlunda fullständiga och inte för enkelt skrivna. Annars finns risk att föreningen inte räknas som en juridisk person, vilket i onödan kan få tråkiga konsekvenser för de som företräder föreningen.

7. Fullständiga stadgar innehåller:

- Föreningens målsättning och ändamål
- Den ort där föreningen har sin hemvist
- Hur medlemmar vinner inträde
- Hur medlemsavgift bestäms
- Antalet styrelseledamöter, revisorer och mandattid
- Hur styrelseordförande utses
- När styrelsen är beslutsför och hur beslut ska fattas
- Vilket räkenskapsår föreningen har för sin bokföring
- Hur kallelser till styrelsemöten går till
- Dagordning för årsmöte/årsstämma
- Regler för ändring av stadgar
- Regler för uteslutning av medlem
- Hur göra med tillgångar när föreningen upplöses.

8. **Styrelse.** Styrelsen väljs av och arbetar på uppdrag av medlemmarna och företräder föreningen utåt. En styrelse behövs för att en förening ska vara en juridisk person. Det finns inga regler om hur många som bör ingå i en styrelse, men RF rekommenderar att den innehåller minst tre personer, men gärna fler. Årsmötet eller styrelsen bör utse ordförande, vice ordförande, sekreterare och kassör. Styrelsen ska också utse vem eller vilka som får teckna föreningen, alltså skriva på utbetalningar, kontrakt med mera.

9. **Ansvar.** Varje styrelsemedlem tar på sig ett ansvar för att föreningen följer gällande lagar och bindande regler, att styrelsen följer årsstämmans beslut, driver verksamheten, förvaltar föreningens medel och förbereder föreningens årsmöte. Så länge styrelsearbetet och verksamheten sköts på ett korrekt sätt är det föreningen som helhet som ansvarar för tillgångar, skulder och andra åtaganden. Skulle styrelsen däremot allvarligt missköta sitt uppdrag kan en styrelseledamot bli personligen ansvarig.

10. **Noga med namnet.** I namnet ska det synas att det handlar om idrott och att det är en ideell förening. Därför bör ord som idrott, sport eller namnet på någon idrott finnas med. RF är också noga med att föreningsnamnet innehåller ord som klubb, förening, sällskap eller liknande. När föreningen bestämmer namnet måste man ta reda på att det inte finns någon annan förening med ett namn som är för likt.

11. **Hjälp och råd.** Finns bland annat att få hos RF:s distriktsidrottsförbund eller via respektive Specialidrottsförbund. Mycket finns också att läsa på RF:s hemsida: www.rf.se. SISU Idrottsutbildarnas distrikt erbjuder kurser och utbildningsmaterial kring att leda och utveckla idrottsföreningar. Mer information finns på hemsidan för det distrikt som din förening tillhör.